

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Σεπτεμβρίου 2001

σχετικά με κατευθύνσεις για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2001) 2504]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2001/681/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2001, για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS)⁽¹⁾ και ιδίως το άρθρο 2 στοιχείο κ) δεύτερη παράγραφος, το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το άρθρο 8,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001 καθορίζει τις απαιτήσεις για τη συμμετοχή οργανισμών στο EMAS.
- (2) Θα πρέπει να καθοριστούν κατευθύνσεις που να εξασφαλίζουν την ενιαία εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 σε όλα τα κράτη μέλη.
- (3) Ενδείκνυται να εντοπιστούν οι ειδικές περιπτώσεις όπου είναι δυσχερές να προσδιοριστεί ποιά οργανωτική ενότητα είναι κατάλληλη για να καταχωρισθεί ως οργανισμός στο EMAS και να θεσπιστούν διατάξεις για την εναρμονισμένη προσέγγιση αυτού του ζητήματος καθώς και για εξαιρέσεις όταν επιτρέπεται να καταχωρισθεί οργανωτική ενότητα μικρότερη του χώρου δραστηριοτήτων.
- (4) Πρέπει να καθοριστούν κατευθύνσεις για την καθιέρωση των προγραμμάτων επαλήθευσης των οργανισμών που είναι καταχωρισμένοι στο EMAS, για τη διενέργεια επικυρώσεων των περιβαλλοντικών δηλώσεων και μετέπειτα ετησίων ενημερώσεων, καθώς και για εξαιρέσεις στην αρχή των ετησίων επικυρωμένων ενημερώσεων.
- (5) Αρμόζει επίσης να εναρμονιστεί η χρήση του λογότυπου του EMAS σε πρακτικό επίπεδο και να εξασφαλιστεί ότι ο διεξοδικός κατάλογος εξαιρέσεων όσον αφορά τη χρήση

του λογότυπου υπό ορισμένες προϋποθέσεις επεξηγείται σαφώς.

- (6) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής που έχει οριστεί δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι οργανωτικές ενότητες που προβλέπονται στη δεύτερη παράγραφο του στοιχείου κ) του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 καταχωρίζονται ως οργανισμοί σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του παραρτήματος I.

Άρθρο 2

Οι οργανισμοί μεριμνούν για την επικύρωση των ενημερώσεων της περιβαλλοντικής τους δήλωσης όπως αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του παραρτήματος II.

Άρθρο 3

Το λογότυπο του EMAS όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 χρησιμοποιείται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του παραρτήματος III.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 7 Σεπτεμβρίου 2001.

Για την Επιτροπή
Margot WALLSTRÖM
Μέλος της Επιτροπής

(1) ΕΕ L 114 της 24.4.2001, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΓΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΣΤΟ EMAS

[Όλες οι αναφορές σε παραρτήματα αφορούν τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, πλην των περιπτώσεων όπου ορίζεται διαφορετικά]

Στόχος των κατευθύνσεων

Η διεύρυνση του EMAS από τους βιομηχανικούς/κατασκευαστικούς τομείς τους οποίους καλύπτει παραδοσιακά, προς όλους τους οργανισμούς με περιβαλλοντικές επιπτώσεις σημαίνει ότι θα είναι δυνατή η καταχώριση στο EMAS οργανωτικών ενοτήτων με πολλές διαφορετικές οργανωτικές δομές. Η παρούσα καθοδήγηση συντάχθηκε με βάση το άρθρο 2 στοιχείο κ), δεύτερη και τέταρτη φράση και το στοιχείο κα) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 προκειμένου να βοηθήσει οργανισμούς, επαληθευτές περιβάλλοντος και αρμόδιους φορείς στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις οργανωτικές ενότητες που θεωρούνται κατάλληλες προς καταχώριση στο EMAS II ως οργανισμοί.

Η επιλογή της οργανωτικής ενότητας που θα καταχωριστεί θα εξαρτηθεί τόσο από το διαχειριστικό έλεγχο όσο και από τη γεωγραφική της θέση.

Η οργανωτική ενότητα που θα καταχωριστεί ως οργανισμός στο EMAS δεν θα υπερβαίνει τα όρια ενός κράτους μέλους. Εάν ο οργανισμός περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους χώρους δραστηριοτήτων, κάθε χώρος στον οποίο ισχύει το EMAS συμμορφώνεται με όλες τις απαιτήσεις του EMAS, συμπεριλαμβανομένης της συνεχούς βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεων, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001.

Έχουν προσδιοριστεί οργανωτικές ενότητες με τις ακόλουθες οργανωτικές δομές και θα επεξηγηθούν περαιτέρω στη συνέχεια:

1. οργανισμός που δραστηριοποιείται μόνο σε έναν χώρο·
2. οργανισμοί που μπορούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να καταχωρίζουν μια οργανωτική ενότητα μικρότερη από ένα χώρο δραστηριοτήτων·
3. οργανισμός που δραστηριοποιείται σε διάφορους χώρους
 - α) με ίδια ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες,
 - β) με διαφορετικά προϊόντα ή υπηρεσίες·
4. οργανισμός για τον οποίο δεν είναι δυνατό να καθοριστεί ένας συγκεκριμένος χώρος δραστηριοτήτων·
5. οργανισμός που ελέγχει προσωρινούς χώρους δραστηριοτήτων·
6. ανεξάρτητοι οργανισμοί που καταχωρίζονται ως ένας ενιαίος οργανισμός·
7. μικρές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε μια δεδομένη ευρεία περιοχή και παράγουν τα ίδια ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες·
8. τοπικές αρχές και κρατικοί φορείς.

Καταρχήν οι συμμετέχοντες στο EMAS πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι οι επαληθευτές περιβάλλοντος και, όπου κρίνεται απαραίτητο, οι αρμόδιοι φορείς, μπορούν να ασκήσουν επιρροή με τη σύμφωνη γνώμη τους για την καταχώριση της οργανωτικής ενότητας [βλέπε άρθρο 2 στοιχεία κ) και κα) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001]. Επίσης, όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να συντάξουν μια περιβαλλοντική δήλωση η οποία, μεταξύ άλλων, πρέπει να περιλαμβάνει μια κατανοητή και σαφή περιγραφή του οργανισμού που καταχωρίζεται στο EMAS, καθώς και μια σύνοψη των δραστηριοτήτων, προϊόντων και υπηρεσιών του και των σχέσεών του με τυχόν μητρικό οργανισμό [βλέπε παράρτημα III, 3.2 στοιχείο α)]. Οι απαιτήσεις αυτές συνδέονται με άλλες σχετικά με το διαχειριστικό έλεγχο και την επιρροή στις περιβαλλοντικές πτυχές του οργανισμού (βλέπε παράρτημα 1Α, ιδιαίτερα σημείο 4.3.1, και παράρτημα 1Β).

Σκοπός των απαιτήσεων αυτών είναι να εξασφαλίσουν ότι ο οργανισμός έχει διαχειριστικό έλεγχο και επιρροή στις περιβαλλοντικές πτυχές του που έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε όλους χώρους δραστηριοτήτων. Συνεπώς, συνιστάται στους συμμετέχοντες να έχουν σαφή και λογικά δομημένα επιχειρήματα για την επιλογή των χώρων του προς καταχώριση οργανισμού. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα είναι προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής δήλωσης και θα είναι σε θέση να απαντήσουν σε πιθανά ερωτήματα, ιδιαίτερα από επαληθευτές και αρμόδιους φορείς, αλλά και από άλλους ενδιαφερόμενους. Ο αρμόδιος φορέας οφείλει να αρνηθεί την καταχώριση, εφόσον η επιλεγμένη προς καταχώριση οργανωτική ενότητα δεν ανταποκρίνεται στους ορισμούς που δίνονται στο άρθρο 2 στοιχεία κ) και κα) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και επεξηγούνται στις παρούσες κατευθύνσεις. Συνεπώς, σε περίπτωση αμφιβολίας, ένας οργανισμός θα πρέπει να συμβουλευτεί τον αρμόδιο φορέα ήδη από το αρχικά στάδια εφαρμογής ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (EMS).

Αρχές:

- Διαφάνεια
- Διαχειριστικές έλεγχος
- Επιλογή όχι μόνο καλών περιοχών
- Δημόσια ευθύνη
- Τοπική ευθύνη

Ορισμοί

«Οργανισμός»: σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο κ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, μια εταιρεία, ένωση, εκμετάλλευση, επιχείρηση, αρχή ή ίδρυμα, ή τμήματα ή συνδυασμοί αυτών, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, με ίδια λειτουργία και διοίκηση.

«Χώρος δραστηριότητας»: σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο κα) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, ολόκληρη η έκταση σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική θέση, υπό το διαχειριστικό έλεγχο ενός οργανισμού ο οποίος καλύπτει δραστηριότητες, προϊόντα και υπηρεσίες. Σε αυτές συμπεριλαμβάνεται το σύνολο των υποδομών, του εξοπλισμού και των υλικών.

«Οργανωτική ενότητα»: χώρος δραστηριοτήτων ή υποδιαίρεση αυτού, ο οργανισμός, τμήμα ή ομάδα οργανισμών, που επιθυμούν να καταχωρισθούν με έναν αριθμό καταχώρισης.

1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΕΝΑΝ ΜΟΝΟ ΧΩΡΟ

Ένας οργανισμός που δραστηριοποιείται σε έναν μόνο χώρο είναι η απλούστερη περίπτωση, καθώς το πεδίο διαχείρισης αντιστοιχεί σε αυτό της γεωγραφικής θέσης. Χώροι δραστηριοτήτων που έχουν καταχωρισθεί στο EMAS I εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 17 σημείο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001.

Θετικά παραδείγματα:

- Μια εταιρεία, η οποία δραστηριοποιείται σε ένα χώρο όπου παράγει αγωγούς και ραδιόφωνα, μπορεί να καταχωρίσει έναν μόνο από τους αυτούς κλάδους
- Το καφεστιατόριο μιας κλωστοϋφαντουργίας μπορεί να καταχωριστεί ξεχωριστά.

Αρνητικό παράδειγμα

- Σε εταιρεία φαρμακευτικών προϊόντων δεν είναι δυνατό να καταχωριστεί μόνο το τμήμα του εργοστασίου που παράγει το τελικό προϊόν το οποίο καταλήγει χωριστά στον καταναλωτή, παραλείποντας τη βασική διαδικασία βιομηχανικής παραγωγής που αφορά στα ενδιάμεσα προϊόντα στον ίδιο χώρο δραστηριοτήτων.

2. ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΟΝΟ ΧΩΡΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Εάν ένας οργανισμός εξετάζει την περίπτωση καταχώρισης μιας οργανωτικής ενότητας μικρότερης από ένα χώρο δραστηριοτήτων, η απόφασή του πρέπει να στηριχτεί στις ακόλουθες αρχές. Πρώτον, η εξαίρεση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί με σκοπό μια επιλεκτική καταχώριση. Συνεπώς, δεν επιτρέπεται η καταχώριση τμημάτων μιας ενιαίας παραγωγικής διαδικασίας, με σκοπό την εξαίρεση των τμημάτων του χώρου δραστηριοτήτων το οποία δεν μπορούσαν να καταχωρισθούν σύμφωνα με το EMAS. Ένας οργανισμός πρέπει να είναι σε θέση να παρουσιάσει στοιχεία που πιστοποιούν την ικανότητά του να παρακολουθεί να ελέγχει όλες τις σημαντικές περιβαλλοντικές πτυχές του, καθώς και να αποδείξει ότι η οργανωτική ενότητα προς καταχώριση δεν έχει διαχωριστεί ειδικά από άλλα χαμηλής απόδοσης τμήματα του ευρύτερου χώρου δραστηριοτήτων.

Δεύτερον, πρέπει να τηρούνται οι αρχές «τοπικής ευθύνης» και «δημόσιας ευθύνης», όπως εκφράζονται στο παράρτημα III σημείο 3.7 και στο παράρτημα I σημεία B.2 και B.3. Η επικοινωνία με το κοινό αποτελεί στοιχείο-κλειδί του EMAS. Είναι προς το συμφέρον ενός οργανισμού να ενημερώνει το κοινό με διαφανή και κατανοητό τρόπο, σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις ενός συγκεκριμένου χώρου δραστηριοτήτων. Εάν μια υποδιαίρεση έχει τη δική της αγορά, ενδέχεται να είναι σημαντικό για αυτήν να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει το λογότυπο για τις δικές της ανακοινώσεις. Ωστόσο, εάν μια οργανωτική ενότητα μικρότερη από τον αντίστοιχο χώρο δραστηριοτήτων προτίθεται να καταχωρισθεί στο EMAS, πρέπει να διευκρινίσει στο κοινό ότι η διαχείριση μερικών μόνο τμημάτων των λειτουργιών του οργανισμού στο χώρο δραστηριοτήτων βασίζεται στο EMAS, καθώς το κοινό αντιλαμβάνεται συνήθως όλες τις λειτουργίες σε ένα χώρο δραστηριοτήτων ως ένα ενιαίο σύνολο. Ο οργανισμός είναι υπεύθυνος για μια σαφή ανακοίνωση προς το κοινό και πρέπει να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες για να αποφευχθεί η παραπλάνησή του.

Βάσει των αρχών αυτών, μια οργανωτική ενότητα μικρότερη από ένα χώρο δραστηριοτήτων μπορεί να καταχωρισθεί ξεχωριστά, εάν:

- η υποδιαίρεση έχει καθορίσει με σαφήνεια τα δικά της προϊόντα, υπηρεσίες ή δραστηριότητες και οι περιβαλλοντικές πτυχές και επιπτώσεις της υποδιαίρεσης μπορούν να προσδιοριστούν με σαφήνεια και να διακριθούν από εκείνες των άλλων μη καταχωρισμένων τμημάτων του χώρου δραστηριοτήτων,
- η υποδιαίρεση έχει τις δικές της διαχειριστικές και διοικητικές λειτουργίες, οι οποίες είναι ικανές να εξασφαλίσουν ότι έχει τη δυνατότητα να οργανώνει και να ελέγχει το δικό της σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της και να προβαίνει σε διορθωτικές ενέργειες σχετικά με τις ευθύνες της. Στοιχεία που να πιστοποιούν τα παραπάνω μπορούν να βρεθούν στο νομικό καθεστώς, στην καταχώριση στο Εμπορικό Επιμελητήριο, σε οργανογράμματα, σε εκδόσεις από το μητρικό οργανισμό, σε δικά της έγγραφα,
- υπάρχουν σαφείς αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στην υποδιαίρεση, προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις των αδειών/περιβαλλοντικών αδειών οι οποίες εκδίδονται για την υποδιαίρεση.

Δεν είναι δυνατή η υποδιαίρεση του χώρου δραστηριοτήτων εάν:

- η ξεχωριστή οργανωτική ενότητα καλύπτει μερικά μόνο τμήματα των λειτουργιών στο χώρο δραστηριοτήτων, τα οποία δεν είναι αντιπροσωπευτικά των περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων του συνόλου των λειτουργιών στο χώρο δραστηριοτήτων,
- δεν είναι κατανοητό, από εξωτερική άποψη, ποιο τμήμα των λειτουργιών στο χώρο δραστηριοτήτων διαχειρίζεται το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και για ποιον ακριβώς λόγο διαχωρίστηκε το τμήμα αυτό από τις υπόλοιπες λειτουργίες στο χώρο δραστηριοτήτων.

Ειδικά στην περίπτωση αυτή, είναι βασικό να οριστούν με σαφήνεια τα όρια των αρμοδιοτήτων για τις εισροές και εκροές από και προς τον οργανισμό. Στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισής του, ο οργανισμός πρέπει επίσης να λάβει υπόψη του εις διεπαφές με υπηρεσίες και δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν πλήρως στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης. Για παράδειγμα, θα αξιολογεί τις περιβαλλοντικές πτυχές και επιπτώσεις κοινών υποδομών στο χώρο δραστηριοτήτων, όπως μιας κοινής μονάδας διαχείρισης αποβλήτων ή επεξεργασίας λυμάτων, και θα τις ενσωματώνει στο περιβαλλοντικό πρόγραμμα του και στη διαδικασία συνεχούς βελτίωσης.

3. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001, οι συμμετέχοντες μπορούν να συνεχίσουν να καταχωρίζουν μεμονωμένους χώρους δραστηριοτήτων ή ως «οργανισμό» [όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο κ)] ή ως τμήμα ή συνδυασμό αυτών. Σε κάθε περίπτωση, απαιτείται από όλους τους συμμετέχοντες να επιδείξουν συνεχή βελτίωση στις επιδόσεις των σημαντικών πτυχών και επιπτώσεών τους, σύμφωνα με την πολιτική, το πρόγραμμα και τους στόχους τους. Όσοι καταχωρίζουν διάφορους χώρους δραστηριοτήτων ως έναν οργανισμό πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τους τις απαιτήσεις του άρθρου 2 στοιχείο β), παράρτημα I.B στοιχείο 2) και παράρτημα III σημείο 3.7, καθώς και να είναι σε θέση να εξηγήσουν γιατί οι βελτιωμένες επιδόσεις δεν είναι πιθανόν εμφανείς σε καθέναν από αυτούς τους χώρους δραστηριοτήτων χωριστά.

Εκτός από τις διευκρινίσεις και τη δικαιολόγηση της επιλογής ενός χώρου ή συνδυασμού χώρων δραστηριοτήτων, οι οργανισμοί που επιθυμούν να καταχωρισθούν στο EMAS, είτε στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα, πρέπει επίσης να είναι σε θέση να διευκρινίσουν και να δικαιολογήσουν στους μετόχους τους τις προθέσεις τους για τους χώρους δραστηριοτήτων που δεν έχουν ακόμη καταχωρισθεί.

3.1. Με ίδια ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες

Προκειμένου να αποκτήσει «αριθμό καταχώρισης», ο οργανισμός πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξει στον επαληθευτή συνέπεια στην εφαρμογή των διαδικασιών και της πολιτικής περιβαλλοντικής διαχείρισης σε όλους τους χώρους δραστηριοτήτων του. Οι οργανισμοί του εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή χαρακτηρίζονται συχνά από κοινές διαδικασίες διαχείρισης για τις λειτουργίες τους σε διαφορετικούς χώρους δραστηριοτήτων, π.χ. κοινό εγχειρίδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης. Εξαιτίας αυτού, ίσως είναι δυνατό να περιοριστεί η σε βάθος επαλήθευση στους μεμονωμένους χώρους, εάν ο οργανισμός μπορεί να επιδείξει πλήρη διαχειριστικό έλεγχο σε όλους τους χώρους δραστηριοτήτων του.

Εάν οι δραστηριότητες στο χώρο έχουν παρόμοιες περιβαλλοντικές πτυχές και επιπτώσεις, οι οποίες υπόκεινται σε παρόμοιο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, και λειτουργούν με τις ίδιες δομές, όπως υποκαταστήματα, γραφεία επιχειρήσεων ή λειτουργικές και εργαστηριακές εγκαταστάσεις, τότε μπορεί να είναι δυνατή η επαλήθευση ορισμένων μόνον από τους διάφορους χώρους δραστηριοτήτων σε επιλεκτική βάση. Τα δείγματα πρέπει να επιλεγούν έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι ο επαληθευτής θα σχηματίσει μια αντιπροσωπευτική και πλήρη άποψη για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις του οργανισμού, καθώς και ότι θα είναι σε θέση να ελέγξει την αξιοπιστία των δεδομένων και της τοπικής ευθύνης.

Πρέπει να χρησιμοποιηθεί μια ορθή πρακτική στην επιλογή των τεχνικών δειγματοληψίας⁽¹⁾ και οι επαληθευτές λαμβάνουν υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες κατά την επιλογή των χώρων δραστηριοτήτων που θα συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα επαληθεύσεων:

- περιβαλλοντική πολιτική και πρόγραμμα,
- πολυπλοκότητα του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, σημασία των άμεσων και έμμεσων περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων και πιθανή αλληλεπίδραση με ευαίσθητα περιχώρα,
- ωριμότητα του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης στο χώρο δραστηριοτήτων,
- απόψεις των ενδιαφερομένων (παράπονα, ενδιαφέρον του κοινού για ένα χώρο δραστηριοτήτων),
- κατανομή του προσωπικού του οργανισμού στους χώρους δραστηριοτήτων,
- τυχόν εργασία σε βάρδιες,
- ιστορικό περιβαλλοντικών προβλημάτων,
- αποτελέσματα προηγούμενων επαληθεύσεων και εσωτερικών ελέγχων.

Στη διάρκεια μιας περιόδου κύκλων επαληθεύσεων πρέπει να καλυφθούν όλοι οι χώροι δραστηριοτήτων. Κατά την πρώτη επαλήθευση και σε κάθε επόμενο κύκλο επαληθεύσεων, η έδρα του οργανισμού πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα επαληθεύσεων.

Υπενθυμίζεται στους οργανισμούς και τους επαληθευτές ότι εάν υπάρχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που σχετίζονται με συγκεκριμένες γεωγραφικές θέσεις, όλοι οι εν λόγω χώροι δραστηριοτήτων θα επαληθευθούν ξεχωριστά και τα σχετικά περιβαλλοντικά δεδομένα που σχετίζονται με τις σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις θα αναφέρονται στην περιβαλλοντική δήλωση, σύμφωνα με τις αρχές της «τοπικής ευθύνης».

Ένας χώρος δραστηριοτήτων πρέπει να επαληθεύεται ξεχωριστά εάν:

- το μέγεθος, η κλίμακα και η φύση των δραστηριοτήτων/λειτουργιών που πραγματοποιούνται στο χώρο έχουν αναγνωριστεί ως σημαντικές,
- οι εσωτερικοί έλεγχοι και η επαλήθευση της διαχείρισης έδειξαν την ανάγκη για διορθωτικές ενέργειες,
- προέκυψαν ουσιαστικές αλλαγές στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης ή στις λειτουργίες στο χώρο δραστηριοτήτων από την τελευταία επαλήθευση,
- ή ο χώρος δραστηριοτήτων διαφέρει πολύ από τους υπόλοιπους χώρους του οργανισμού στα εξής:
 - μέγεθος και πρακτικές εργασίας,
 - άμεσες και έμμεσες περιβαλλοντικές πτυχές/επιπτώσεις (τύπος και σημασία),
 - ευαισθησία του περιγυρου,
 - ισχύουσες νομικές απαιτήσεις,
 - δομή του τοπικού συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και/ή του τοπικού συστήματος διαχείρισης,
 - μέγεθος, κλίμακα και φύση των δραστηριοτήτων/λειτουργιών του στο χώρο.

Οι οργανισμοί πρέπει να εξετάσουν τον κίνδυνο απώλειας της κοινής καταχώρισης για όλους τους χώρους δραστηριοτήτων, σε περίπτωση παραβίασης των κανονιστικών απαιτήσεων σε ένα μόνο χώρο. Λαμβάνοντας υπόψη έναν τέτοιο κίνδυνο, οι οργανισμοί μπορούν επίσης να καταχωρίσουν τις συγκεκριμένες αυτές τοποθεσίες μεμονωμένα. Σε αντίθεση με την επαλήθευση, οι τεχνικές δειγματοληψίας δεν μπορούν γενικά να εφαρμόζονται στον εσωτερικό έλεγχο σύμφωνα με το παράρτημα II.

(1) ISO/IEC Οδηγός 66

— EA — 7/02

— Λοιπή διεθνής και εθνική νομοθεσία και οδηγίες.

Παραδείγματα:

- Τράπεζες
- Ταξιδιωτικά γραφεία
- Αλυσίδες λιανικής
- Εταιρείες συμβούλων

3.2. Με διαφορετικά προϊόντα ή υπηρεσίες

Στις περιπτώσεις αυτές δεν είναι δυνατό για τον επαληθευτή να χρησιμοποιήσει τεχνικές δειγματοληψίας, καθώς οι λειτουργικές διαδικασίες και επιπτώσεις σε κάθε χώρο δραστηριοτήτων θα είναι διαφορετικές. Ο οργανισμός μπορεί να επιλέξει εάν επιθυμεί να καταχωρίσει κάθε χώρο δραστηριοτήτων ξεχωριστά ή να καταχωρίσει όλους τους χώρους του με ένα κοινό αριθμό καταχώρισης.

Ανεξάρτητα από την επιλογή ενός οργανισμού να έχει κοινό ή ξεχωριστό αριθμό καταχώρισης για κάθε μεμονωμένο χώρο δραστηριοτήτων, υπάρχουν διάφορα θέματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη, όπως:

- η ανάγκη ανάλυσης των περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεις που σχετίζονται με όλες τις διαφορετικές τοποθεσίες,
- ο αντίστοιχος διαχειριστικός έλεγχος τους,
- η ύπαρξη περιβαλλοντικής πολιτικής και προγραμμάτων που λαμβάνουν υπόψη την αρχή της τοπικής ευθύνης.

Στην περίπτωση αυτή, κάθε χώρος δραστηριοτήτων θα επαληθευτεί ξεχωριστά και τα σχετικά περιβαλλοντικά δεδομένα θα αναφέρονται χωριστά στην περιβαλλοντική δήλωση. (Βλέπε παράρτημα III 3.7 και κατευθύνσεις για την περιβαλλοντική δήλωση, παράρτημα II της παρούσας απόφασης).

Ακόμη και στην περίπτωση αυτή, ένας οργανισμός που επιθυμεί να καταχωρίσει μερικούς ή όλους τους χώρους δραστηριοτήτων του με έναν κοινό αριθμό καταχώρισης, πρέπει να έχει υπόψη του τον κίνδυνο απώλειας του κοινού αριθμού καταχώρισης, σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παραβίαση σε ένα μόνο χώρο (τοποθεσία).

Μια επιχείρηση μπορεί να καταχωρίσει αρχικά τους επιμέρους χώρους δραστηριοτήτων της και στη συνέχεια να τους ενοποιήσει υπό έναν κοινό αριθμό καταχώρισης ως έναν ενιαίο οργανισμό.

Παραδείγματα:

- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας
- Κατασκευή μηχανικών εξαρτημάτων
- Εταιρείες χημικών προϊόντων
- Διάθεση αποβλήτων

ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ:

- Συμβατότητα της περιβαλλοντικής πολιτικής της εταιρείας και του χώρου δραστηριοτήτων
- Σημαντικές τοπικές επιπτώσεις θα αναφέρονται στην περιβαλλοντική δήλωση
- Αλληλεπίδραση περιβαλλοντικών πτυχών μεταξύ διαφορετικών χώρων δραστηριοτήτων
- Εταιρικός έλεγχος των τοπικών συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης
- Κάθε χώρος δραστηριοτήτων μπορεί να καταχωρισθεί ξεχωριστά
- Απώλεια κοινής καταχώρισης λόγω παραβίασης σε ένα μόνο χώρο δραστηριοτήτων

4. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟ ΝΑ ΚΑΘΟΡΙΣΤΕΙ ΕΝΑΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Στην περίπτωση οργανισμών για τους οποίους δεν είναι εύκολο να καθοριστεί ένας χώρος δραστηριοτήτων, είναι πολύ σημαντικό, σε περίπτωση αμφιβολίας, τόσο ο οργανισμός όσο και οι επαληθευτές να συμβουλευούνται τον αρμόδιο φορέα σχετικά με την καταλληλότητα καταχώρισης της οργανωτικής ενότητας που έχει επιλεγεί σύμφωνα με τις αρχές του EMAS.

Στην περίπτωση αυτή, το πεδίο λειτουργίας και υποδομής πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένο, πλήρως ενσωματωμένο στο σύστημα διαχείρισης και να περιγράφεται επακριβώς στην περιβαλλοντική δήλωση. Ιδιαίτερα στους οργανισμούς αυτούς είναι σημαντικό να καθορίζονται με σαφήνεια οι αρμοδιότητες για τις σημαντικές περιβαλλοντικές πτυχές και ο επαληθευτής να έχει στοιχεία που πιστοποιούν ότι ο οργανισμός διαθέτει την κατάλληλη διαδικασία για τον έλεγχο των εν λόγω πτυχών. Λόγω του ότι οι οργανισμοί αυτοί λειτουργούν γενικά σε μεγάλες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων πόλεων ή μητροπόλεων, ο οργανισμός πρέπει να παρέχει στοιχεία, ανάλογα με την περίπτωση, που πιστοποιούν ότι:

- εξέτασε τους κινδύνους για το περιβάλλον και τον πληθυσμό,
- υιοθέτησε κατάλληλα σχέδια για να ενημερώσει το κοινό πως πρέπει να συμπεριφερθεί σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης,
- προετοίμασε συστηματική ενημέρωση σχετικά με τα επίπεδα μόλυνσης,
- εξέτασε την υποδομή που υπόκειται στον έλεγχό του.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ένας οργανισμός, παρά το γεγονός ότι ελέγχει διαφορετικούς χώρους δραστηριοτήτων σε μια καθορισμένη περιοχή, δεν μπορεί να λειτουργήσει κάθε χώρο ξεχωριστά, με αποτέλεσμα οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των επιμέρους χώρων να συνδέονται μεταξύ τους. Στην περίπτωση αυτή, οι επιμέρους χώροι δραστηριοτήτων πρέπει να θεωρούνται ως ένας ενιαίος οργανισμός προκειμένου να καταχωρισθούν στο EMAS.

Παραδείγματα:

- Παροχή υπηρεσιών (θέρμανση, ύδρευση, αέριο, ηλεκτροδότηση, κ.λπ.)
- Τηλεπικοινωνίες
- Μεταφορές
- Αποκομιδή απορριμάτων

5. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΕΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Στην περίπτωση οργανισμών που εκτελούν λειτουργίες σε χώρους δραστηριοτήτων που δεν τους ανήκουν, για ορισμένα χρονικά διαστήματα, ο επαληθευτής θα ελέγχει το σύστημα διαχείρισης του οργανισμού και τις περιβαλλοντικές επιδόσεις του σε επιλεγμένους προσωρινούς χώρους δραστηριοτήτων, οι οποίοι είναι αντιπροσωπευτικοί της ικανότητας περιβαλλοντικής διαχείρισης του οργανισμού. Ο επαληθευτής πρέπει να χρησιμοποιεί τεχνικές ελεγκτικής δειγματοληψίας ορθής πρακτικής, προκειμένου να πιστοποιήσει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών στους επιλεγμένους χώρους.

Ο οργανισμός θα παρέχει στοιχεία που πιστοποιούν ότι εφαρμόζονται οι διαδικασίες και τεχνολογίες που έχει υιοθετήσει, οι οποίες είναι κατάλληλες για τους συγκεκριμένους χώρους δραστηριοτήτων στους οποίους πρέπει να λειτουργήσει προσωρινά.

Όπου εφαρμόζονται, οι διαδικασίες αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- Κατάλληλη τεχνολογία και εκπαίδευση,
- Κατάλληλη περιβαλλοντική ανάλυση των χώρων δραστηριοτήτων πριν από την έναρξη της δραστηριότητας,
- Ανάλυση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που θα προκύψουν από μελλοντικές προγραμματιζόμενες δραστηριότητες
- Ανακοινώσεις στους κατοίκους της περιοχής και τις τοπικές αρχές, όσον αφορά στις περιβαλλοντικές πτυχές που σχετίζονται με το πρόγραμμα εργασιών καθώς και τις αντίστοιχες λύσεις που έχουν προσδιοριστεί,
- Εκπόνηση σχεδίων αποκατάστασης ή λύσεων για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών της εμπλεκόμενης περιοχής στο τέλος της λειτουργίας.

Οι προσωρινοί χώροι δραστηριοτήτων θα περιλαμβάνονται στη διαδικασία επαλήθευσης, με τη διεξαγωγή επιτόπιων ελέγχων, και αυτό γιατί δεν καταχωρίζεται μόνο η τοποθεσία τους αλλά και οι δραστηριότητές τους.

Παραδείγματα:

- Κατασκευαστικές εταιρείες
- Εταιρείες καθαρισμού
- Εταιρείες παροχής υπηρεσιών
- Φορείς καταπολέμησης της μόλυνσης
- Τσίρκα

6. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟ ΧΩΡΟ ΚΑΤΑΧΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΕΝΑΣ ΕΝΙΑΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι κάτοικοι των γειτονικών περιοχών ενός μεγάλου χώρου δραστηριοτήτων, οι τοπικές αρχές και οι φορείς επιβολής περιβαλλοντικών μέτρων ενδιαφέρονται ιδιαίτερα να αντιμετωπίσουν ένα ενιαίο περιβαλλοντικό πρόγραμμα με κοινές ευθύνες για όλη την περιοχή. Ανεξάρτητες μεταξύ τους εταιρείες ενδέχεται να θέλουν να συγκεντρώσουν πόρους προκειμένου να καταχωρισθούν ως ενιαίος οργανισμός στο EMAS. Ο κανονισμός επιτρέπει κάτι τέτοιο, καθώς ο όρος «οργανισμός» σημαίνει μια, εταιρεία, ένωση, εκμετάλλευση, επιχείρηση, αρχή ή ίδρυμα, ή τμήματα ή συνδυασμοί αυτών, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, με ίδια λειτουργία και διοίκηση.

Στις περιπτώσεις αυτές, οι οργανισμοί που συμμετέχουν, προκειμένου να καταχωρισθούν ως ένας ενιαίος οργανισμός, πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν κοινή ευθύνη (πολιτική, διαδικασίες, κ.λπ.) για τη διαχείριση των σημαντικών περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων συμπεριλαμβανομένου, ιδιαίτερα, του καθορισμού στόχων, σκοπών και διορθωτικών ενεργειών. Απαιτείται από όλους αυτούς τους οργανισμούς, που εκπονούν ένα κοινό σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και καταχωρίζονται ως ένας ενιαίος οργανισμός, να επιδείξουν συνεχή βελτίωση στις επιδόσεις των σημαντικών πτυχών και επιπτώσεών τους, σύμφωνα με την πολιτική, τους στόχους και το πρόγραμμά τους. Δεδομένου ότι διάφοροι επιμέρους χώροι δραστηριοτήτων θα καταχωρίζονται ως ένας ενιαίος οργανισμός, απαιτείται επίσης να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις του άρθρου 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, του παραρτήματος 1.Β σημείο 2 και του παραρτήματος III σημείο 3.7, καθώς και να είναι σε θέση να εξηγήσουν γιατί οι βελτιωμένες επιδόσεις δεν είναι πιθανόν εμφανείς σε καθέναν από αυτούς τους χώρους δραστηριοτήτων χωριστά.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το λογότυπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνον από τον οργανισμό που έχει καταχωρισθεί στο EMAS. Επομένως, στην περίπτωση ενός επιχειρησιακού πάρκου, το λογότυπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε συνδυασμό με το όνομα του επιχειρησιακού πάρκου. Σε κάθε περίπτωση, ένας ανεξάρτητος οργανισμός μπορεί να καταχωρισθεί και μεμονωμένα, εκτός από την καταχώριση του επιχειρησιακού πάρκου.

Παραδείγματα:

- Μικρή βιομηχανική περιοχή
- Συγκρότημα εγκαταστάσεων αναψυχής
- Επιχειρησιακά πάρκα

ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ:

- Κοινή περιβαλλοντική πολιτική και πρόγραμμα
- Κοινές ευθύνες διαχείρισης
- Απώλεια κοινής καταχώρισης λόγω παραβίασης σε ένα μόνο χώρο δραστηριοτήτων

7. ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΜΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΗ ΕΥΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ, ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΤΑ ΙΔΙΑ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ Ή ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΝΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΘΟΥΝ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ

Στο άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 όπου αναφέρεται ότι: «... Προκειμένου να προωθήσουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των συγκεντρωμένων σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, οι τοπικές αρχές, σε συνεργασία με βιομηχανικές ενώσεις, εμπορικά επιμελητήρια και ενδιαφερόμενα μέρη, μπορούν να συνδράμουν στον προσδιορισμό σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Οι ΜΜΕ μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιήσουν αυτά τα στοιχεία για τη διαμόρφωση του περιβαλλοντικού τους προγράμματος και τον καθορισμό των σκοπών και στόχων του συστήματος διαχείρισής τους στο πλαίσιο του EMAS ...».

Στις γεωγραφικές αυτές περιοχές, οι ΜΜΕ (οι οποίες πολύ συχνά μπορεί να έχουν κοινό τεχνολογικό επίπεδο, τις ίδιες μεθόδους παραγωγής και σχεδόν τα ίδια συστήματα οργάνωσης και διαχείρισης), πρέπει να:

- εξετάζουν τις αθροιστικές επιπτώσεις των διεργασιών παραγωγής τους,
- αλληλεπιδρούν με την ίδια κοινότητα, τα ίδια όργανα, τους ίδιους φορείς περιβαλλοντικού ελέγχου σε τοπικό επίπεδο, σε σχέση με τα περιβαλλοντικά τους προβλήματα. Πράγματι, αντιμετωπίζουν πανομοιότυπες ανάγκες όσον αφορά στην ποιότητα του περιβάλλοντος,
- εξετάζουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των περιβαλλοντικών επιπτώσεών τους και αυτών που οφείλονται στις βιομηχανίες που δραστηριοποιούνται στη γεωγραφική περιοχή, καθώς και σε δημόσιες υπηρεσίες, επιχειρήσεις και κατοικίες.

Από την άλλη πλευρά, έχουν τη δυνατότητα:

- αναζήτησης κοινών λύσεων για την επίλυση των περιβαλλοντικών τους προβλημάτων (προκειμένου να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα των εγκαταστάσεων για μείωση των ρυπογόνων ουσιών, να υπερνικήσουν τους πολιτιστικούς περιορισμούς ή τις αδυναμίες τους στον τομέα της περιβαλλοντικής διαχείρισης, κ. ο. κ.),
- αλληλοϋποστήριξης, π.χ.
 - ανταλλάσσοντας εμπειρίες για τον προσδιορισμό των περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων,
 - εκπονώντας ένα κοινό σχέδιο περιβαλλοντικής πολιτικής και προγράμματος,
 - διενεργώντας εσωτερικούς ελέγχους, ο ένας οργανισμός στους εταίρους του και αντίστροφα, για τον ευχερέστερο προσδιορισμό των περιβαλλοντικών πτυχών και επιπτώσεων,
 - προσλαμβάνοντας ένα κοινό σύμβουλο περιβάλλοντος,
 - χρησιμοποιώντας τις ίδιες υποδομές για τη διαχείριση των διαφόρων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπως εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, αποτεφρωτές απορριμμάτων, χωματερές, κ.λπ. και ιδρύοντας συγκεκριμένους οργανισμούς, όπως κοινοπραξίες, για αυτές,
 - και, στο πλαίσιο των κοινών τους προσπάθειών να υλοποιήσουν το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, προσλαμβάνοντας τον ίδιο επαληθευτή ο οποίος μπορεί, λόγω των κοινών στοιχείων μεταξύ των επιμέρους συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, να διευκολύνει τη διαδικασία επαλήθευσης και επικύρωσης και να μειώσει το αντίστοιχο κόστος.
- συμμετοχής σε τοπικά περιβαλλοντικά έργα, όπως οι διεργασίες του προγράμματος δράσης 21 (τοπικές περιβαλλοντικά αρχές ή βιομηχανικοί οργανισμοί μπορούν να υποστηρίξουν τις δραστηριότητες αυτές ενισχύοντας τη δημιουργία δικτύων).

Λαμβάνοντας υπόψη τα θέματα που προαναφέρθηκαν, ο ορισμός ενός γενικού προγράμματος, το οποίο θα εφαρμοστεί από τοπικές αρχές, βιομηχανικές ενώσεις, εμπορικά επιμελητήρια, στο πλαίσιο της αρχικής περιβαλλοντικής ανάλυσης του συνόλου της περιοχής, αποτελεί ένα πολύ χρήσιμο προκαταρκτικό βήμα για να προσεγγίσουν οι ΜΜΕ το EMAS.

Αυτό το περιφερειακό περιβαλλοντικό πρόγραμμα πρέπει στη συνέχεια να προσδιοριστεί με σαφήνεια, να δημοσιευτεί και να γίνει αποδεκτό από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και να αποσκοπεί σε σημαντικές περιβαλλοντικές βελτιώσεις για το σύνολο της περιοχής.

Μετά την υιοθέτηση και αναγνώριση περιβαλλοντικών στόχων και σκοπών, κάθε οργανισμός (ΜΜΕ, δημόσιες υπηρεσίες, τοπικές αρχές, κ.λπ.) μπορεί στη συνέχεια, σε εθελοντική βάση σύμφωνα με τη διαδικασία του EMAS να ορίσει τα απαραίτητα βήματα προκειμένου να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και να επιδιώξει την καταχώρισή του ως μεμονωμένος οργανισμός.

Σε μια τέτοια περίπτωση, ο επαληθευτής πρέπει να εκτιμήσει κατά πόσον το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης είναι σε θέση να επιτύχει τους συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους κάθε επιμέρους οργανισμού σύμφωνα με το γενικό πρόγραμμα, τους σκοπούς και στόχους για το σύνολο της περιοχής. Στη συνέχεια, η περιβαλλοντική δήλωση πρέπει, εκτός από το απαραίτητο περιεχόμενο στο πλαίσιο του EMAS, να προσδιορίζει με σαφήνεια τη συγκεκριμένη συνεισφορά κάθε επιμέρους οργανισμού στην επίτευξη των στόχων του συνολικού περιβαλλοντικού προγράμματος.

Παραδείγματα:

- Βιομηχανικές περιοχές
- Τουριστικές περιοχές
- Εμπορικά κέντρα

ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ:

- Ορισμός φορέα προώθησης
- Έγκριση της μελέτης σκοπιμότητας
- Ανεξάρτητη αξιολόγηση των γενικών περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων
- Συμμετοχή στο τοπικό Πρόγραμμα Δράσης 21

8. ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Σε περίπτωση που ο οργανισμός ο οποίος επιθυμεί να καταχωρισθεί στο EMAS είναι ένας δημόσιος φορέας, πρέπει να σημειωθεί ότι οι έμμεσες περιβαλλοντικές πτυχές, όπως αυτές που αποτελούν συνεπακόλουθα των πολιτικών του φορέα, μπορεί να είναι οι πιο σημαντικές και, συνεπώς, τα προβλήματα που θα εξεταστούν δεν είναι δυνατό να περιοριστούν μόνο στην οργανωτική διαχειριστική δομή και στις αντίστοιχες άμεσες περιβαλλοντικές πτυχές.

Πράγματι, οι πολιτικές ευθύνες μιας δημόσιας διοίκησης συνδέονται με τη διαχείριση της περιοχής και την ποιότητα ζωής, παρούσας και μελλοντικής, των πολιτών που εμπίπτουν στο πλαίσιο αρμοδιότητάς της.

Για ορισμένες τοπικές αρχές ή κρατικούς φορείς, λόγω της πολυπλοκότητας της διαχείρισης και των πτυχών που πρέπει να εξεταστούν, μπορεί να γίνει αποδεκτή η ξεχωριστή καταχώριση μεμονωμένων τμημάτων των εν λόγω οργανισμών. Στην περίπτωση αυτή οι ανακοινώσεις στο κοινό και η χρήση του λογότυπου πρέπει να μην είναι διφορούμενες και να αναφέρονται σαφώς μόνο στο συγκεκριμένο κλάδο ή μονάδα που έχει καταχωρισθεί.

Στους οργανισμούς αυτούς συνιστάται να θεσπίσουν μια περιβαλλοντική πολιτική αναφοράς, την οποία να μπορεί να ακολουθήσει κάθε τμήμα του οργανισμού.

Παραδείγματα:

- Τοπικές αρχές
- Υπουργεία
- Κρατικές υπηρεσίες
- Τοπικό Πρόγραμμα Δράσης 21

ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ:

- Διαβούλευση και συναίνεση των πολιτών
- Οικονομική ανάπτυξη και συμβατότητα με το περιβάλλον
- Αξιολόγηση εναλλακτικών στρατηγικών επιλογών και αντίστοιχες προτεραιότητες
- Περιφερειακά σχέδια και αντίστοιχοι μετρήσιμοι στόχοι και ευθύνες
- Συνεχής επαλήθευση και παρακολούθηση του περιβαλλοντικού σχεδίου
- Ισορροπία μεταξύ ιδιωτικής πρωτοβουλίας και κοινωνικών αναγκών
- Εκπαίδευση των πολιτών και των οικονομικών παραγόντων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΝ, ΕΠΙΚΥΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ

[Όλες οι αναφορές σε παραρτήματα αφορούν τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, πλην των περιπτώσεων όπου ορίζεται διαφορετικά]

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μετά την πρώτη επαλήθευση, το σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) υποχρεώνει τον επαληθευτή, σε συμφωνία με τον οργανισμό, να καταρτίζει και να συνομολογεί ένα πρόγραμμα επαλήθευσης για χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τους 36 μήνες. Μετά την πρώτη επικύρωση της περιβαλλοντικής δήλωσης, το EMAS απαιτεί επίσης οι πληροφορίες να ενημερώνονται ετησίως και οποιοσδήποτε αλλαγές να επικυρώνονται ετησίως, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις. Στις παρούσες κατευθύνσεις προσδιορίζονται τα ζητήματα που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση του προγράμματος επαλήθευσης, συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων στις οποίες ενδεχομένως να είναι δικαιολογημένες κάποιες παρεκκλίσεις από την ετήσια συχνότητα ενημέρωσης των πληροφοριών της περιβαλλοντικής δήλωσης. Παρέχονται επίσης κατευθύνσεις σχετικά με τη συχνότητα των εσωτερικών ελέγχων.

Για λόγους σαφήνειας, στις παρούσες κατευθύνσεις οι κάτωθι όροι χρησιμοποιούνται με την εξής έννοια:

Επαλήθευση - η εκτίμηση (έλεγχος) η οποία διεξάγεται από τον επαληθευτή περιβάλλοντος, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η περιβαλλοντική πολιτική, το σύστημα διαχείρισης και η(οι) διαδικασία(-ες) ελέγχου ενός οργανισμού συμμορφούνται με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001. Εδώ περιλαμβάνονται η επίσκεψη στον οργανισμό, η εξέταση εγγράφων/καταστάσεων και η συνέντευξη με το προσωπικό.

Επικύρωση - η εκτίμηση η οποία διεξάγεται από τον επαληθευτή περιβάλλοντος, προκειμένου να ελέγξει κατά πόσον οι πληροφορίες και τα δεδομένα που περιλαμβάνονται στην περιβαλλοντική δήλωση του οργανισμού είναι βάσιμα, αξιόπιστα και ορθά και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα III σημείο 3.2.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΝ

2.1. Απαίτηση

Ο επαληθευτής περιβάλλοντος, σε συνεννόηση με τον οργανισμό, καταρτίζει πρόγραμμα με σκοπό να διασφαλιστεί ότι όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την καταχώριση στο EMAS επαληθεύονται σε περίοδο η οποία δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες (παράρτημα V σημείο 5.6).

2.2. Σκοπός

Η απαίτηση αυτή σκοπό έχει να διαβεβαιώσει τη διοίκηση του οργανισμού και τα ενδιαφερόμενα μέρη ότι η περιβαλλοντική πολιτική, το σύστημα διαχείρισης, οι διαδικασίες, οι πληροφορίες, η μέτρηση και η παρακολούθηση των δεδομένων ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001. Η τακτική ανταλλαγή απόψεων μεταξύ του επαληθευτή και του οργανισμού βοηθά στην οικοδόμηση αξιοπιστίας και εμπιστοσύνης στους χρήστες του EMAS, καθώς και στο ίδιο το σύστημα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής επιτήρηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) και της περιβαλλοντικής επίδοσης του οργανισμού, θα ήταν ορθό η επαληθευθεί κάθε χρόνο το ένα τρίτο από τις δραστηριότητες του οργανισμού, ούτως ώστε μέχρι το τέλος της ανώτατης χρονικής περιόδου των 36 μηνών να έχουν επαληθευθεί όλες οι δραστηριότητες. Αυτό θα βοηθούσε επίσης στη δημιουργία εμπιστοσύνης στον επαληθευτή σχετικά με την ακρίβεια, την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των πληροφοριών της περιβαλλοντικής δήλωσης.

Εντούτοις, στους μικρούς οργανισμούς και στις μικρές επιχειρήσεις (βλέπε πλαίσιο για ορισμό τους) η επαλήθευση μπορεί να πραγματοποιείται σε μια επίσκεψη, με συχνότητα η οποία μπορεί να συμφωνηθεί μεταξύ του επαληθευτή και του οργανισμού, τουλάχιστον όμως κάθε 36 μήνες για όλο το σύστημα.

Ορισμός του μικρού οργανισμού ή επιχείρησης

ως «μικρή επιχείρηση» ορίζεται μια επιχείρηση η οποία:

- απασχολεί λιγότερους από 50 υπαλλήλους και
- έχει είτε,
 - ετήσιο κύκλο εργασιών έως 7 εκατομμύρια ευρώ, είτε
 - ετήσιο ισολογισμό έως 5 εκατομμύρια ευρώ,

- και δεν αποτελεί ιδιοκτησία, κατά 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου από μία επιχείρηση, ή από κοινού από πολλές επιχειρήσεις.

2.3. Κατευθύνσεις

Ο επαληθευτής καταρτίζει και συνομολογεί το πρόγραμμα επαλήθευσης, μόνο εφόσον έχει ολοκληρωθεί η αρχική πλήρης επαλήθευση και επικύρωση της περιβαλλοντικής δήλωσης. Κατά την κατάρτιση του προγράμματος επαλήθευσης, ο επαληθευτής θα πρέπει να λάβει υπόψη του:

- την ισχύ και την αξιοπιστία του προγράμματος εσωτερικών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένης της συχνότητας των εσωτερικών ελέγχων,
- τον περίπλοκο χαρακτήρα του ΣΠΔ (σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης)
- την περιβαλλοντική πολιτική,
- το μέγεθος, την κλίμακα και τη φύση των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών του οργανισμού,
- τη σημασία των άμεσων και έμμεσων περιβαλλοντικών πτυχών του οργανισμού επί των οποίων ασκεί έλεγχο ή αναμένεται ενδεχομένως να έχει κάποια επιρροή,
- την ισχύ του συστήματος διαχείρισης και ανάκτησης δεδομένων και πληροφοριών, καθώς αυτό σχετίζεται με τις πληροφορίες και τα δεδομένα της περιβαλλοντικής δήλωσης,
- το ιστορικό περιβαλλοντικών προβλημάτων,
- την έκταση των δραστηριοτήτων που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς κανονισμούς,
- αποτελέσματα προηγούμενων επαληθεύσεων,
- την εμπειρία του οργανισμού όσον αφορά τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του EMAS.

Ο επαληθευτής, κατά την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του κανονισμού EMAS δύναται να στηρίξει την εν λόγω εκτίμηση είτε στις λειτουργίες, δραστηριότητες, προϊόντα και υπηρεσίες του οργανισμού, είτε στις περιβαλλοντικές πτυχές στις οποίες ο οργανισμός έχει άμεσο ή/και έμμεσο έλεγχο και επιρροή.

Η επαλήθευση για οργανισμούς με διαπιστευμένη πιστοποίηση ως προς το EN ISO 14001 (ή οποιοδήποτε άλλο περιβαλλοντικό πρότυπο) που αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 χρειάζεται να εξετάζει μόνο τα στοιχεία που δεν καλύπτονται από το αναγνωρισμένο πρότυπο. Σε παρόμοιες περιπτώσεις ο επαληθευτής αναμένεται να λάβει υπόψη του το πρόγραμμα εποπτείας του EN ISO 14001 κατά την κατάρτιση του προγράμματος επαλήθευσης και, αν είναι εφικτό, να προσπαθήσει να συνδυάσει όσο είναι δυνατόν τις επισκέψεις αξιολόγησης, προκειμένου να αποφύγει περιττές επικαλύψεις, κόστος και χρόνο για τον οργανισμό. Ωστόσο, οι δραστηριότητες επαλήθευσης θα διαφέρουν από εκείνες των επισκέψεων εποπτείας που λαμβάνουν χώρα στα πλαίσια της πιστοποίησης EN ISO 14001. Συγκεκριμένα, πρέπει να καλύπτουν τα επιπλέον σημεία που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I.

3. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

3.1. Απαίτηση

Το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού αριθ. 761/2001 απαιτεί, προκειμένου ο οργανισμός να διατηρήσει την καταχώριση στο EMAS, να «διαβιβάζει τις ετήσιες επικυρωμένες ενημερώσεις της περιβαλλοντικής δήλωσης στον αρμόδιο φορέα και τις δημοσιοποιεί. Επιτρέπονται παρεκκλίσεις όσον αφορά τη συχνότητα της ενημέρωσης υπό συνθήκες που καθορίζει η Επιτροπή στις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζει με τη διαδικασία του άρθρου 14 παράγραφος 2, ιδίως για μικρούς οργανισμούς και μικρές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τη σύσταση 96/280/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾ και εφόσον δεν έγιναν λειτουργικές αλλαγές στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης.»

Στο παράρτημα III, σημείο 3.4, σχετικά με την ενημέρωση των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στο κοινό, ορίζεται ότι: «ο οργανισμός ενημερώνει σε ετήσια βάση τις πληροφορίες που αναφέρονται στο σημείο 3.2 και μεριμνά για την ετήσια επικύρωση κάθε αλλαγής από επαληθευτή περιβάλλοντος. Παρεκκλίσεις από τη συχνότητα ενημέρωσης των πληροφοριών επιτρέπονται υπό όρους που καθορίζονται στις κατευθύνσεις που θεσπίζει η Επιτροπή...»

(¹) ΕΕ L 107 της 30.4.1996, σ. 4.

Αυτό επαναλαμβάνεται και στο παράρτημα V, σημείο 5.6. όπου αναφέρεται: «επιπλέον, ο επαληθευτής επικυρώνει, κατά διαστήματα τα οποία δεν υπερβαίνουν τους δώδεκα μήνες, κάθε ενημερωμένη πληροφορία της περιβαλλοντικής δήλωσης. Παρεκκλίσεις από τη συχνότητα ενημέρωσης των πληροφοριών επιτρέπονται υπό όρους που καθορίζονται στις κατευθύνσεις που θεσπίζει η Επιτροπή ...»

3.2. Κατευθύνσεις

Κανονικά απαιτείται η ενημέρωση σε ετήσια βάση των πληροφοριών της περιβαλλοντικής δήλωσης και η επικύρωση των αλλαγών. Η πιο αποτελεσματική από άποψη κόστους και η καλύτερη πρακτική είναι να συνδέεται η επικύρωση της περιβαλλοντικής δήλωσης με το συνεχές πρόγραμμα επαλήθευσης. Ο χρόνος, η προσπάθεια και το κόστος της επικύρωσης θα εξαρτηθούν από την ποιότητα του συστήματος διαχείρισης και ανάκτησης δεδομένων και πληροφοριών που χρησιμοποιήθηκε για την κατάρτιση της περιβαλλοντικής δήλωσης.

Κατά κανόνα, τα δεδομένα και οι πληροφορίες σχετικά με την επίδοση του οργανισμού [παράρτημα III, σημείο 3.2 στοιχείο ε)] θα αλλάζουν κάθε χρόνο και απαιτείται ενημέρωση της περιβαλλοντικής δήλωσης, μολονότι μόνο οι αλλαγές χρειάζονται επικύρωση. Η ενημέρωση των πληροφοριών της περιβαλλοντικής δήλωσης δεν απαιτεί τη δημοσίευση νέας περιβαλλοντικής δήλωσης κάθε χρόνο, απλώς πρέπει να είναι διαθέσιμες στο κοινό. Σκοπός του EMAS είναι να ενθαρρύνει την κοινοποίηση αξιόπιστων πληροφοριών στο κοινό, όσον αφορά τις βελτιώσεις στην περιβαλλοντική επίδοση. Αυτό μπορεί να γίνει, παραδείγματος χάριν, με την εκπόνηση μιας ξεχωριστής ανεξάρτητης περιβαλλοντικής δήλωσης ή εμπειρικλείοντας τέτοιου είδους πληροφορίες στη λογιστική έκθεση, σε έντυπη μορφή ή σε ιστοθέση. Βλέπε χωριστές κατευθύνσεις της Επιτροπής για την περιβαλλοντική δήλωση στο παράρτημα I της σύστασης 2001/680/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾.

Μολονότι οι ενημερωμένες πληροφορίες των μικρών επιχειρήσεων και των μικρών οργανισμών δεν χρειάζεται να παρουσιάζονται σε ένα ογκώδες, πολυδάπανο και πολυτελές έγγραφο, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001 επιτρέπει στους λόγω οργανισμού να μειώσουν τη συχνότητα ενημέρωσης των πληροφοριών και την επικύρωσή τους. Συνεπώς, μόνο οι εν λόγω οργανισμοί εξαιρούνται από την ετήσια επικύρωση ενημερωμένων πληροφοριών (βλέπε παραδείγματα στο τετραγωνίδιο που ακολουθεί), εκτός εάν αντιμετωπίζουν:

- πολύ σοβαρούς περιβαλλοντικούς κινδύνους που συνδέονται με τις δραστηριότητες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, ή
- σημαντικές λειτουργικές αλλαγές του περιβαλλοντικού τους συστήματος διαχείρισης, ή
- σημαντικές νομικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τις δραστηριότητες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, ή
- σημαντικά τοπικά ζητήματα,

περίπτωση κατά την οποία ο επαληθευτής πρέπει να απαιτεί επικυρωμένες ετήσιες ενημερώσεις των πληροφοριών της περιβαλλοντικής δήλωσης.

Εάν δεν πραγματοποιείται ετησίως, η ενημέρωση της περιβαλλοντικής δήλωσης θα αναμένεται εντός περιόδου η οποία δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες.

Παραδείγματα:

- Μικρά αρτοποιεία
- Παιδικοί σταθμοί
- Αποκλειστικά καταστήματα

3.3. Επικύρωση αποσπασμάτων της περιβαλλοντικής δήλωσης

Οι οργανισμοί ενδέχεται να επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν αποσπάσματα από την περιβαλλοντική τους δήλωση δε συνδυασμό με τον λογότυπο του EMAS. Παραδείγματος χάριν:

- υποβολή επικυρωμένων δεδομένων εκπομπών στις περιβαλλοντικές ρυθμιστικές αρχές,
- πληροφορίες για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων για τη μείωση των κλιματικών μεταβολών,
- εκπλήρωση των νομικών απαιτήσεων όσον αφορά την δημόσια κοινοποίηση περιβαλλοντικών πληροφοριών σε μετόχους και συνταξιοδοτικά καθεστώτα.

(1) Βλέπε σελίδα 3 της παρούσας Εφημερίδας.

Κατά τη χρήση του λογότυπου με αποσπάσματα, ο οργανισμός θα χρησιμοποιεί αποσπάσματα μόνον από την τελευταία επικυρωμένη περιβαλλοντική δήλωση. Τα αποσπάσματα πρέπει επίσης να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος III, σημείο 3.5, στοιχεία α) έως στ), να είναι δηλαδή συναφή, σημαντικά και να μην είναι απατηλά ή παραπλανητικά.

Τα αποσπάσματα από την περιβαλλοντική δήλωση που χρησιμοποιούνται μαζί με το λογότυπο του EMAS πρέπει να είναι επικυρωμένα χωριστά. Είναι δυνατόν να εξοικονομηθεί χρόνος, προσπάθεια και κόστος με τον προσδιορισμό των αποσπασμάτων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, ούτως ώστε αυτά να μπορούν να επικυρωθούν συγχρόνως με τη δήλωση.

Για πληροφορίες σχετικά με το λογότυπο βλέπε κατευθύνσεις της Επιτροπής στο παράρτημα III της παρούσας απόφασης.

4. ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

4.1. Απαίτηση

Στο παράρτημα II σημείο 2.9 σχετικά με τη συχνότητα ελέγχων ορίζεται ότι:

«Η συχνότητα ελέγχου οποιασδήποτε δραστηριότητας εξαρτάται από τα ακόλουθα στοιχεία:

- φύση, έκταση και πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων·
- σημασία των σχετικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων·
- σημασία και αμεσότητα των προβλημάτων που διαπιστώθηκαν από προηγούμενους ελέγχους·
- ιστορικό των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Οι οργανισμοί καθορίζουν οι ίδιοι το πρόγραμμα ελέγχου και τη συχνότητα των ελέγχων, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις της Επιτροπής ...»

4.2. Σκοπός

Σκοπός είναι να διασφαλιστεί η εκπόνηση ενός προγράμματος ελέγχου, το οποίο παρέχει στη διοίκηση τις πληροφορίες που χρειάζεται προκειμένου να επανεξετάσει την περιβαλλοντική επίδοση του οργανισμού και την αποτελεσματικότητα του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και να είναι σε θέση να καταδείξει ότι αυτά είναι υπό έλεγχο. Παρέχει επίσης στον επαληθευτή τη βάση για να εκπονήσει και να συνομολογήσει με τον οργανισμό το πρόγραμμα επαλήθευσης, καθώς και να καθορίσει τη συχνότητα επισκέψεων του στον οργανισμό.

4.3. Κατευθύνσεις

Κατά την κατάρτιση ενός προγράμματος ελέγχου η ορθή πρακτική θα ήταν να ελέγχονται οι δραστηριότητες, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προκαλούν ή έχουν τη δυνατότητα να προκαλέσουν τις πιο σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συχνότερα από άλλα ήσσονος σημασίας. Ο οργανισμός θα πρέπει επίσης να διεξάγει ελέγχους τουλάχιστον σε ετήσια βάση, εφόσον αυτό θα βοηθήσει να καταδειχθεί στη διοίκηση του οργανισμού και στον επαληθευτή ότι έχει τον έλεγχο των σημαντικών περιβαλλοντικών πτυχών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ ΤΟΥ EMAS

[Όλες οι αναφορές σε παραρτήματα αφορούν τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001, πλην των περιπτώσεων όπου ορίζεται διαφορετικά]

1. ΑΡΧΕΣ

Κανονισμός αναφοράς

Οι παρούσες κατευθύνσεις εφαρμόζονται με την επιφύλαξη της κοινοτικής νομοθεσίας ή της εθνικής νομοθεσίας ή των τεχνικών προτύπων που δεν διέπονται από την κοινοτική νομοθεσία, ιδίως την οδηγία 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Σεπτεμβρίου 1984, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση⁽¹⁾, και των υποχρεώσεων που υπέχουν οι οργανισμοί δυνάμει αυτών των νόμων και προτύπων.

1.1. Σκοποί του λογότυπου του EMAS

Ένα από τα βασικά στοιχεία του αναθεωρημένου συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) είναι η εισαγωγή διαφορετικών εναλλακτικών επιλογών για την κοινοποίηση περιβαλλοντικών πληροφοριών στους ενδιαφερομένους. Οι οργανισμοί θα ενθαρρύνονται να εξηγούν την περιβαλλοντική τους επίδοση στο κοινό και στους πελάτες τους χρησιμοποιώντας πρόσθετες εναλλακτικές λύσεις κοινοποίησης.

Το λογότυπο του EMAS αποτελεί σήμα κατατεθέν του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001. Ο σκοπός του λογότυπου EMAS είναι να δείχνει στο κοινό και στα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη:

- την καθιέρωση και την εφαρμογή ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης,
- τη συστηματική, αντικειμενική και περιοδική αξιολόγηση της επίδοσης τέτοιων συστημάτων,
- την παροχή πληροφοριών σε θέματα περιβαλλοντικής επίδοσης και έναν ανοικτό διάλογο με το ευρύ κοινό και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη,
- την ενεργό ανάμιξη, περιλαμβανομένης της δέουσας κατάρτισης των εργαζομένων,

από τον οργανισμό, περιλαμβανομένης της διάταξης για τη συμμόρφωση προς τη σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία. Δείχνει ιδιαίτερα ότι η οργάνωση δημοσιοποιεί περιοδικές περιβαλλοντικές δηλώσεις οι οποίες έχουν επικυρωθεί από ανεξάρτητο επαληθευτή.

Σε αυτό το πλαίσιο το λογότυπο EMAS έχει τριπλή λειτουργία:

- να αποδείξει την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχει ένας οργανισμός αναφορικά με την περιβαλλοντική του επίδοση,
- να αποδείξει τη δέσμευση του οργανισμού στη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης και στην ορθή διαχείριση των περιβαλλοντικών του πτυχών,
- να ευαισθητοποιήσει σχετικά με το σύστημα το κοινό, τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους οργανισμούς που είναι πρόθυμοι να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις.

Γι' αυτούς τους λόγους, η Κοινότητα προτίθεται να προσδώσει αξία στο EMAS δημιουργώντας νέες και αξιόπιστες εναλλακτικές επιλογές για τους οργανισμούς που είναι καταχωρισμένοι στο EMAS, ώστε να μπορούν να καταδείξουν την περιβαλλοντική τους επίδοση και τη δέσμευσή τους στην προστασία του περιβάλλοντος, επικοινωνώντας με τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσα από ένα ευρύ φάσμα διαφορετικά μέσων, όπως προτείνονται στο παρόν έγγραφο.

1.2. Σχέση μεταξύ του λογότυπου του EMAS και των συστημάτων οικολογικής σήμανσης [άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001]

Το λογότυπο του EMAS συμβολίζει:

- εθελοντικές προληπτικές προσπάθειες εκ μέρους των καταχωρισμένων οργανισμών για συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής τους επίδοσης πέραν των κανονιστικών απαιτήσεων,

⁽¹⁾ ΕΕ L 250 της 24.4.2001, σ. 1.

- ένα λειτουργικό σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης που εφαρμόζει τους στόχους που θέτει ο οργανισμός και
- το γεγονός ότι οι πληροφορίες που παρέχονται, π.χ. στην περιβαλλοντική δήλωση, είναι αξιόπιστες και επικυρωμένες από διαπιστευμένο επαληθευτή περιβάλλοντος.

Διαφοροποιημένα από το λογότυπο του EMAS, τα συστήματα οικολογικής επισήμανσης για προϊόντα και υπηρεσίες έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά:

- είναι από τη φύση τους επιλεκτικά, και συνεπώς υποδηλώνουν συγκριτικό ισχυρισμό μεταξύ προϊόντων, δραστηριοτήτων και υπηρεσιών που φέρουν το οικολογικό σήμα σε σχέση με εκείνα που δεν το φέρουν,
- δείχνουν ότι εκπληρώνονται οικολογικά κριτήρια που έχει θέσει τρίτο μέρος, με βάση τα οποία μόνον ορισμένα προϊόντα ανταποκρίνονται στην ποιότητα της αγοράς,
- ο ορισμός των σχετικών κριτηρίων ακολουθεί μια (ως επί το πλείστον επίσημα) εγκεκριμένη συμβουλευτική διαδικασία.

Τα συστήματα οικολογικής επισήμανσης μπορούν να παράσχουν σημαντικές πληροφορίες ως προς τις περιβαλλοντικές πτυχές που σχετίζονται με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες.

Το λογότυπο EMAS δεν υποδηλώνει κανένα από αυτά τα χαρακτηριστικά ούτε πρόκειται να χρησιμοποιηθεί με τρόπο που οδηγεί σε σύγχυση με αυτά τα χαρακτηριστικά.

Αποτελεί ευθύνη των οργανισμών, των επαληθευτών και των αρμόδιων φορέων να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύγχυση με σήματα περιβαλλοντικών προϊόντων. Γι' αυτόν το σκοπό ο οργανισμός πρέπει να επιλέξει προσεκτικά τις πληροφορίες που πρέπει να κοινοποιούνται και να σχεδιάσει εργαλεία επικοινωνίας προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν σύγχυση. Είναι ευθύνη του επαληθευτή να αξιολογήσει την εγκυρότητα και την αξιοπιστία του μηνύματος που θα αποσταλεί στον πελάτη, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα III, σημεία 3.2. και 3.5. και σύμφωνα με τα καθήκοντά του, όπως ορίζονται στο παράρτημα V.

2. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) αριθ. 761/2001

2.1. Σχετικές νομοθετικές διατάξεις

α) Το άρθρο 8 του κανονισμού («Λογότυπο») ορίζει:

- τους όρους υπό τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιηθεί το λογότυπο του EMAS δηλαδή την προϋπόθεση να υπάρχει τη δεδομένη στιγμή καταχώριση στο EMAS (παράγραφος 1),
- τις πέντε διαφορετικές επιλογές για τη χρήση του (παράγραφος 2) και
- τις περιπτώσεις στις οποίες δεν θα χρησιμοποιηθεί, δηλαδή σε προϊόντα ή στη συσκευασία τους και σε συνδυασμό με συγκριτικούς ισχυρισμούς (παράγραφος 3).

β) Το παράρτημα III, σημείο 3.5, «Δημοσίευση των πληροφοριών», παρέχει επιλογές για ενημέρωση του κοινού, πέραν της περιβαλλοντικής δήλωσης, και στα στοιχεία α) και στ) προσδιορίζει τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται εάν προκύψουν νέες πληροφορίες και χρησιμοποιηθούν φέροντας το λογότυπο του EMAS. Σύμφωνα με το παράρτημα III, σημείο 3.5, οι πληροφορίες πρέπει να είναι:

- σαφείς και μη παραπλανητικές,
- τεκμηριωμένες και επαληθεύσιμες,
- συναφείς και χρησιμοποιούμενες εντός του κατάλληλου πλαισίου,
- αντιπροσωπευτικές της συνολικής περιβαλλοντικής επίδοσης του οργανισμού,
- μη επιδεχόμενες παρερμηνεία,
- σημαντικές σε σχέση με τις συνολικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Οι οργανισμοί υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τους τις απαιτήσεις του παραρτήματος III, σημείο 3.5, στοιχεία α) έως στ) και όταν χρησιμοποιούν το λογότυπο EMAS σε διαφημίσεις για προϊόντα, δραστηριότητες και υπηρεσίες, όπως εξηγείται στο κεφάλαιο 5.

- γ) Το παράρτημα IV «Ελάχιστες απαιτήσεις για το λογότυπο» ορίζει τις δύο μορφές του λογότυπου: μία που υποδηλώνει «επαληθευμένη περιβαλλοντική διαχείριση» (έκδοση 1) και μια δεύτερη που υποδηλώνει «επικυρωμένες περιβαλλοντικές πληροφορίες» (έκδοση 2). Και στις δύο περιπτώσεις πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός καταχώρισης του οργανισμού.

Η μορφή του λογότυπου, σύμφωνα με το παράρτημα IV, επιτρέπεται να αλλάξει μόνον υπό τις συνθήκες που ορίζονται στην παράγραφο 2.2.

2.2. Χρήση του λογότυπου για την προώθηση του συστήματος EMAS

Αναγνωρίζεται η ανάγκη να χρησιμοποιηθεί το λογότυπο για την προώθηση του συστήματος EMAS. Σε αυτό το πλαίσιο δεν ενδείκνυται η χρήση των λέξεων «Επικυρωμένες πληροφορίες» ή «Επαληθευμένη περιβαλλοντική διαχείριση» ούτε η χρήση ενός αριθμού καταχώρισης. Συνεπώς, το λογότυπο δύναται να χρησιμοποιηθεί για την προώθηση του EMAS με την ακόλουθη μορφή:

Για τους ακόλουθους σκοπούς π.χ.:

- διαφημιστικό υλικό (σήματα, κ.λπ.)
- δημοσιογραφικά άρθρα
- κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής
- βιβλία, δημοσιεύσεις σχετικά με το EMAS

Υπό τον όρο ότι:

- δεν χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με την επωνυμία κάποιου οργανισμού και
- δεν δίδει την εντύπωση της καταχώρισης στο σύστημα ή ότι ο χρήστης του λογότυπου με αυτή τη μορφή δεν εκφράζει κανένα περιβαλλοντικό ισχυρισμό για τις δραστηριότητες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του.

2.3. Πώς λειτουργεί το λογότυπο σε διαφορετικές κατηγορίες πληροφοριών [άρθρο 8 και παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001]

Ενώ η έκδοση 1 του λογότυπου υποδεικνύει ότι ένας οργανισμός διαθέτει ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EMAS, η έκδοση 2 υποδεικνύει πως οι συγκεκριμένες πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται το λογότυπο έχουν επικυρωθεί στο πλαίσιο του EMAS.

Στο άρθρο 8 παράγραφος 2 ο κανονισμός του EMAS κατονομάζει πέντε διαφορετικές επιλογές για τη χρήση του λογότυπου:

- α) σε επικυρωμένο πληροφοριακό υλικό, όπως περιγράφεται στο παράρτημα III, σημείο 3.5, υπό τους όρους που καθορίζονται στις παρούσες κατευθύνσεις. Στην περίπτωση αυτή το λογότυπο υποδεικνύει ότι οι πληροφορίες προέρχονται από μια επικυρωμένη περιβαλλοντική δήλωση και πληρούν τις απαιτήσεις του παραρτήματος III σημείο 3.5 (έκδοση 2).
- β) σε επικυρωμένες περιβαλλοντικές δηλώσεις: υπογραμμίζει τη συμμετοχή στο σύστημα και καταδεικνύει ότι το περιεχόμενο της δήλωσης είναι επικυρωμένο (έκδοση 2).
- γ) σε επιστολόχαρτα καταχωρισμένων οργανισμών (έκδοση 1).

- δ) σε πληροφοριακό υλικό που προβάλλει τη συμμετοχή ενός οργανισμού στο EMAS: υποδεικνύει το γεγονός ότι ο οργανισμός συμμετέχει στο EMAS. Η έκδοση 1 του λογότυπου μπορεί π.χ. να χρησιμοποιηθεί σε πινακίδες, κτίρια, ιστοθέσεις, προσκλήσεις κ.λπ.
- ε) σε διαφημίσεις για προϊόντα, δραστηριότητες και υπηρεσίες μόνον υπό τους όρους που καθορίζονται στις παρούσες κατευθύνσεις, οι οποίες εξασφαλίζουν ότι δεν γίνεται σύγχυση με σήματα περιβαλλοντικών προϊόντων (έκδοση 2).

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να υπάρχει σαφής σύνδεση με την επωνυμία του οργανισμού.

Οι χρήστες του λογότυπου «οργανισμοί καταχωρισμένοι στο σύστημα EMAS» θα πρέπει να έχουν κατά νου ότι δεν θα πρέπει να υπάρξει παρεξήγηση εκ μέρους του κοινού όταν χρησιμοποιείται το λογότυπο. Για παράδειγμα, κανένας οργανισμός δεν θα χρησιμοποιεί το λογότυπο με τρόπο που θα προκαλέσει σύγχυση ή θα παραπλανήσει το κοινό δηλώνοντας ότι έκανε απλώς κάτι «παρόμοιο» με τον κανονισμό του EMAS ή με τον δικό του τρόπο «σύμφωνα» με τον κανονισμό.

Ενώ η χρήση του λογότυπου στη δήλωση και στα επιστολόχαρτα καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1836/93⁽¹⁾, αρκετές νέες χρήσεις του λογότυπου επιτρέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και αυτές οι χρήσεις αναλύονται παρακάτω,

3. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ [ΑΡΘΡΟ 8 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ α) ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ, ΣΗΜΕΙΟ 3.5 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 761/2001]

3.1. Γενικές απαιτήσεις

Η χρήση του λογότυπου (έκδοση 2) σε επιλεγμένες πληροφορίες πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ, σημείο 3.5.

Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα πιθανών μορφών δημοσίευσης, πληροφοριών όπως:

- ενημερωτικά φυλλάδια
- φύλλα δεδομένων
- διαφημιστικά φυλλάδια
- διαφημίσεις στις εφημερίδες
- κεφάλαια με περιβαλλοντικά θέματα σε δημοσιεύσεις που δεν σχετίζονται με το περιβάλλον
- ιστοσελίδες κ.λπ.
- τηλεοπτικές.

Η ορθή χρήση του λογότυπου δεν εξαρτάται από τα τεχνικά μέσα με τα οποία παρουσιάζονται οι πληροφορίες. Η γενική απαίτηση που πρέπει να πληροί κάθε χρήση του λογότυπου σε αυτές τις περιπτώσεις είναι:

Να καθίσταται προφανές σε ποιες επικυρωμένες πληροφορίες αναφέρεται το λογότυπο!

Εάν το περιεχόμενο μιας ολόκληρης δημοσίευσης καλύπτεται από την περιβαλλοντική δήλωση και επικυρώνεται από τον επαληθευτή, το λογότυπο δύναται να χρησιμοποιηθεί με οποιοδήποτε τρόπο θεωρείται επαρκής (π.χ. στο εξώφυλλο, στην επικεφαλίδα μιας διαφήμισης, ως γραφικό φόντου ενός κειμένου κ.λπ.).

Οι επικυρωμένες πληροφορίες πρέπει να διακρίνονται ευκρινώς από το υπόλοιπο κείμενο, π.χ. μέσω ενός πλαισίου, διαφορετικής διαμόρφωσης, διαφορετικού χρώματος, μεγέθους ή χρησιμοποιούμενου τύπου χαρακτήρων) όταν:

- αποτελούν μόνο ένα μέρος εντός του κυρίως «σώματος» μιας άλλης δημοσίευσης (π.χ. με τεχνικό ή επιχειρηματικό περιεχόμενο) ή
- παρουσιάζονται σε συνδυασμό με άλλες με επικυρωμένες περιβαλλοντικές πληροφορίες (π.χ. ένα σύνολο εντός ενός μεγαλύτερου κειμένου, ή ένα τμήμα μιας έκθεσης εταιρείας κ.λπ.).

⁽¹⁾ ΕΕ L 168 της 10.7.1993, σ. 1, καταργήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001.

Το λογότυπο πρέπει να τοποθετείται με τρόπο που να καθίσταται σαφής η αναφορά του στις επικυρωμένες πληροφορίες.

3.2. Παραδείγματα

Τα ακόλουθα παραδείγματα επεξηγούν τις αρχές που καθορίζονται στην παράγραφο 3.1 η οποία αφορά τους καταχωρισμένους οργανισμούς. Σε όλες τις περιπτώσεις όπου σημειώνεται ότι «επιτρέπεται η χρήση» πρέπει να πληρούνται τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III, σημείο 3.5, στοιχεία α) έως στ). Στις περιπτώσεις όπου «δεν επιτρέπεται η χρήση» αναφέρεται ποια από τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III, σημείο 3.5, παραβιάζονται.

Αριθ.	Παραδείγματα	Κατάσταση
1	Λογότυπο (έκδοση 2) στην επικεφαλίδα μιας συγκεντρωτικής κατάστασης συναφών και επικυρωμένων στοιχείων επίδοσης που προορίζεται για τις αρχές	επιτρέπεται η χρήση
2	Λογότυπο (έκδοση 2) σε φυλλάδιο για τους εργαζόμενους αποκλειστικά με επικυρωμένες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης	επιτρέπεται η χρήση
3	Λογότυπο (έκδοση 2) στο εξώφυλλο ενός ενημερωτικού φυλλαδίου για πελάτες και προμηθευτές, όπου το περιεχόμενο προέρχεται από μία επικυρωμένη περιβαλλοντική δήλωση	επιτρέπεται η χρήση
4	Λογότυπο (έκδοση 2) εντός της ετήσιας περιβαλλοντικής έκθεσης ενός οργανισμού holding που περιλαμβάνει καταχωρισμένες και μη καταχωρισμένες θυγατρικές, στον τίτλο του κεφαλαίου που αφορά το σύστημα επικυρωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης σε ορισμένα, σαφώς αναφερόμενα τμήματα του οργανισμού	επιτρέπεται η χρήση
5	Λογότυπο (έκδοση 2) στο εξώφυλλο της περιβαλλοντικής έκθεσης μιας εταιρείας στην οποία κάποια τμήματα δεν είναι καταχωρισμένα	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), δ), ε) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
6	Λογότυπο (έκδοση 2) στο εξώφυλλο της επιχειρηματικής έκθεσης ενός οργανισμού (οργανισμός πλήρως καταχωρισμένος)	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), δ), ε) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
7	Λογότυπο (έκδοση 2) ως υποκείμενο γραφικό για μια συγκεντρωτική κατάσταση επικυρωμένων περιβαλλοντικών δεδομένων σε μια επιχειρηματική έκθεση	επιτρέπεται η χρήση
8	Λογότυπο (έκδοση 2) ως υποκείμενο γραφικό για επικυρωμένες συμβουλές προς τους πελάτες όσον αφορά την ασφαλή διάθεση ενός προϊόντος	επιτρέπεται η χρήση
9	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από τις επικυρωμένες περιβαλλοντικές πληροφορίες στην ιστοθέση ενός οργανισμού	επιτρέπεται η χρήση
10	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από μια επικυρωμένη δήλωση στο φορτηγό μιας καταχωρισμένης εταιρείας διανομών δίπλα από την επωνυμία της εταιρείας που λέει «Μεταξύ 1995 και 1998 έχουμε μειώσει τη μέση κατανάλωση ντίζελ του στόλου των φορτηγών μας κατά 20 % σε χυλίτρα ανά 100 km»	επιτρέπεται η χρήση
11	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από μια δήλωση σε φορτηγό που θα φέρει το εμπορικό λογότυπο μιας εταιρείας λιανοπωλητών «Οι διανομές μας είναι φιλικές προς το περιβάλλον»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), δ), ε) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
12	Λογότυπο (έκδοση 2) σε μια σελίδα με απαιτήσεις επικυρωμένων πληροφοριών για τους προμηθευτές στο πλαίσιο ενός καταλόγου λιανοπωλητή	επιτρέπεται η χρήση

4. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ ΣΕ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ [ΑΡΘΡΟ 8 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ δ) ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) αριθ. 761/2001]

4.1. Γενικές απαιτήσεις

Η χρήση του λογότυπου (έκδοση 1) σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο δ) σκοπό έχει να ενημερώσει το κοινό και τα ενδιαφερόμενα μέρη ότι ένας οργανισμός είναι καταχωρισμένος. Συνεπώς, είναι απαραίτητο το λογότυπο να αποδίδεται σαφώς και αποκλειστικά στον καταχωρισμένο οργανισμό. Πρέπει να αποφεύγεται η σύγχυση με οργανισμούς που δεν είναι καταχωρισμένοι στο EMAS.

Οι καταχωρισμένοι οργανισμοί και οι φορείς παροχής υπηρεσιών επικοινωνίας που εργάζονται για λογαριασμό τους δεν θα δημιουργούν την εντύπωση ότι οι ίδιοι οι τελευταίοι έχουν εκπληρώσει τις απαιτήσεις του EMAS, εάν αυτό δεν είναι αληθές.

4.2. Παραδείγματα

Τα ακόλουθα παραδείγματα επεξηγούν τις προαναφερθείσες αρχές για τους καταχωρισμένους οργανισμούς.

Αριθ.	Παραδείγματα	Κατάσταση
1	Λογότυπο (έκδοση 1) στο εξώφυλλο ενός ενημερωτικού φυλλαδίου (το οποίο δεν περιέχει περιβαλλοντικές πληροφορίες) (οργανισμός πλήρως καταχωρισμένος)	επιτρέπεται η χρήση
2	Λογότυπο (έκδοση 1) στο εξώφυλλο της επιχειρηματικής έκθεσης ενός οργανισμού (οργανισμός εν μέρει καταχωρισμένος)	δεν επιτρέπεται η χρήση αφού απαιτείται πλήρης καταχώριση
3	Λογότυπο (έκδοση 1) στο εξώφυλλο της επιχειρηματικής έκθεσης ενός οργανισμού (οργανισμός πλήρως καταχωρισμένος)	επιτρέπεται η χρήση
4	Δεξαμενή αποθήκευσης σε καταχωρισμένο χώρο δραστηριοτήτων βαμμένη με το λογότυπο (έκδοση 1)	επιτρέπεται η χρήση
5	Λογότυπο (έκδοση 1) σε εφημερίδα με υποκείμενο γραφικό σε μια κοινή διαφήμιση δύο εταιρειών που ανακοινώνουν την περιβαλλοντική τους συνεργασία στην αλυσίδα προμηθειών (η μία είναι καταχωρισμένη, η άλλη όχι)	δεν επιτρέπεται η χρήση αφού δημιουργείται η εντύπωση ότι και οι δύο εταιρείες είναι καταχωρισμένες στο EMAS
6	Λογότυπο (έκδοση 1) στον κατάλογο ενός λιανοπωλητή, δίπλα από έναν κατάλογο επώνυμων προμηθευτών (ορισμένοι από τους οποίους δεν είναι καταχωρισμένοι)	δεν επιτρέπεται η χρήση αφού δημιουργείται η εντύπωση ότι όλοι οι προμηθευτές είναι καταχωρισμένοι στο EMAS
7	Λογότυπο (έκδοση 1) δίπλα από την θύρα εισόδου ενός αεροσκάφους που κατασκευάστηκε από καταχωρισμένο κατασκευαστή, αλλά το οποίο διαχειρίζεται αεροπορική εταιρεία μη καταχωρισμένη	δεν επιτρέπεται η χρήση αφού δίδεται η εντύπωση ότι η εταιρεία εκμεταλλεύεται το αεροσκάφος με βάση το EMAS
8	Λογότυπο (έκδοση 1) σε λεωφορείο δίπλα από το όνομα μιας καταχωρισμένης αρχής δημόσιων μέσων μεταφοράς που είναι φορέας εκμετάλλευσης του λεωφορείου	επιτρέπεται η χρήση
9	Λογότυπο (έκδοση 1) δίπλα από την επωνυμία ενός καταχωρισμένου οργανισμού στον στόλο των οχημάτων του εν λόγω οργανισμού	επιτρέπεται η χρήση
10	Λογότυπο (έκδοση 1) σε πινακίδα στην είσοδο ενός καταχωρισμένου πολυκαταστήματος	επιτρέπεται η χρήση
11	Λογότυπο (έκδοση 1) σε έντυπα που χρησιμοποιεί μια καταχωρισμένη δημόσια αρχή	επιτρέπεται η χρήση

5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ ΣΕ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ [ΑΡΘΡΟ 8 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ ε), ΑΡΘΡΟ 8 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ α) ΚΑΙ β) ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ, ΣΗΜΕΙΟ 3.5]

5.1. Γενικές απαιτήσεις

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001 αποδίδει περισσότερη έμφαση στις έμμεσες περιβαλλοντικές πτυχές σε σύγκριση με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1836/93. Μεταξύ αυτών τα χαρακτηριστικά των προϊόντων, δραστηριοτήτων και υπηρεσιών διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο. Σκοπό έχει να ενθαρρύνει τους οργανισμούς να εκδίδουν πληροφορίες σχετικά με την περιβαλλοντική τους επίδοση σε συνδυασμό με τα προϊόντα τους και να χρησιμοποιούν τα δικά τους μέσα εμπορίας προκειμένου να προαγάγουν τους στόχους του EMAS. Αυτό περιλαμβάνει τις περιβαλλοντικές πτυχές που είναι έμμεσα συνδεδεμένες με το προϊόν καθώς και τα άμεσα χαρακτηριστικά του προϊόντος, υπό τον όρο ότι έχουν επικυρωθεί από τον επαληθευτή.

Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει το λογότυπο να χρησιμοποιείται μόνο του σε διαφημίσεις για προϊόντα, δραστηριότητες και υπηρεσίες (όπως ένα οικολογικό σήμα). Επιβάλλεται μια σαφώς εμφανής σύνδεση με τις επικυρωμένες πληροφορίες. Οι επικυρωμένες πληροφορίες πρέπει να διακρίνονται από τις λοιπές παρεχόμενες πληροφορίες.

Οι πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται το λογότυπο θα πρέπει να έχουν επιλεγεί σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ, σημείο 3.5 στοιχεία α) ως στ).

Σύμφωνα με το άρθρο 8 στοιχείο ε), σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχεία α) και δ), επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου EMAS προκειμένου να:

- καταδειχθεί η συμμετοχή του οργανισμού στο EMAS (έκδοση 1),
- να καταδειχθεί το γεγονός ότι ένα προϊόν, μια δραστηριότητα και μια υπηρεσία προέρχονται από έναν οργανισμό καταχωρισμένο στο EMAS (έκδοση 1) και να
- προστεθεί αξιοπιστία σε επικυρωμένες πληροφορίες που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με προϊόντα, δραστηριότητες και υπηρεσίες (έκδοση 2).

Επιβάλλεται μια σαφώς εμφανής σύνδεση με τις επικυρωμένες πληροφορίες. Όλες οι δραστηριότητες που σχετίζονται με τις πληροφορίες που παρέχει το λογότυπο πρέπει να βρίσκονται υπό τον διαχειριστικό έλεγχο καταχωρισμένου οργανισμού.

Το λογότυπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους όπως:

- σε τυπωμένες διαφημίσεις για προϊόντα (π.χ. σε εφημερίδες, καταλόγους κ.λπ.)
- σε εγχειρίδια χρηστών
- σε άλλα μέσα (π.χ. τηλεόραση, ιστοθέση κ.λπ.)
- σε ράφια και βάσεις παρουσίασης προϊόντων, δραστηριοτήτων και υπηρεσιών σε πελάτες
- σε περίπτερα έκδοσης κ.λπ.

Ο οργανισμός που χρησιμοποιεί το λογότυπο πρέπει να έχει τον έλεγχο και την ευθύνη για τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται το λογότυπο. Πρέπει να υπάρχει σαφώς προσδιορισμένη σχέση μεταξύ του λογότυπου και της δραστηριότητας, του προϊόντος ή της υπηρεσίας με τα οποία σχετίζεται.

Επαναλαμβάνουμε ότι δεν είναι αυτός καθαυτός ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζεται το λογότυπο που καθορίζει εάν η χρήση του επιτρέπεται ή όχι, αλλά το περιεχόμενο των παρεχόμενων πληροφοριών. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να καθίσταται σαφές σε ποιες πληροφορίες αναφέρεται ο οργανισμός.

α) Πληροφορίες που αφορούν έμμεσα το προϊόν, τη δραστηριότητα ή την υπηρεσία:

Εάν το λογότυπο (έκδοση 2) στόχο έχει να δείξει ένα από τα ακόλουθα, πρέπει να δίδονται σχετικές επικυρωμένες πληροφορίες στη διαφήμιση και πρέπει να είναι αναγνωρίσιμες ως πληροφορίες που σχετίζονται με συγκεκριμένα επικυρωμένα χαρακτηριστικά της περιβαλλοντικής διαχείρισης του οργανισμού:

- χαρακτηριστικά επίδοσης των σχετικών παραγωγικών διαδικασιών
- χαρακτηριστικά της περιβαλλοντικής διαχείρισης του οργανισμού

- περιβαλλοντική πολιτική, σκοπούς και στόχους
- γενικά στοιχεία περιβαλλοντικής επίδοσης.

Δεν επιτρέπονται ισχυρισμοί σχετικά με περιβαλλοντικές πτυχές που δεν καλύπτονται επαρκώς από την περιβαλλοντική διαχείριση του οργανισμού.

β) Πληροφορίες που σχετίζονται άμεσα με το προϊόν, τη δραστηριότητα ή την υπηρεσία:

Εάν το λογότυπο (έκδοση 2) στόχο έχει να δείξει ένα από τα ακόλουθα, πρέπει να δίδονται σχετικές επικυρωμένες πληροφορίες στη διαφήμιση και πρέπει να είναι αναγνωρίσιμες ως πληροφορίες που σχετίζονται με συγκεκριμένα επικυρωμένα χαρακτηριστικά του προϊόντος:

- σημαντικά από περιβαλλοντική άποψη χαρακτηριστικά του ίδιου του προϊόντος, της δραστηριότητας ή της υπηρεσίας
- χαρακτηριστικά του προϊόντος στη φάση χρήσης του ή μετά από αυτή
- βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης των προϊόντων ή των υπηρεσιών
- σκοπούς και στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής που σχετίζεται με προϊόν ή υπηρεσία
- στοιχεία περιβαλλοντικής επίδοσης που σχετίζονται με ένα προϊόν, μια δραστηριότητα ή μια υπηρεσία.

Δεν επιτρέπονται ισχυρισμοί σχετικά με περιβαλλοντικές πτυχές που δεν καλύπτονται επαρκώς από την περιβαλλοντική διαχείριση του οργανισμού.

Τρεις θεμελιώδεις περιορισμοί στη χρήση του λογότυπου πρέπει να τηρούνται. Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου:

- σε προϊόντα και στη συσκευασία τους,
- σε συνδυασμό με συγκριτικούς ισχυρισμούς που αφορούν ανταγωνιστικά προϊόντα, δραστηριότητες ή υπηρεσίες και
- σε διαφημίσεις για προϊόντα χωρίς σαφείς πληροφορίες/ενδείξεις των χαρακτηριστικών του οργανισμού ή του ίδιου του προϊόντος με το οποίο σχετίζεται.

Κατά συνέπεια, το λογότυπο του EMAS δεν μεταδίδει από μόνο του πληροφορίες στον καταναλωτή (όπως συμβαίνει με το οικολογικό σήμα) αλλά φανερώνει την επικυρωμένη κατάσταση των παρεχόμενων πληροφοριών. Με άλλα λόγια, «επισφραγίζει την αξιοπιστία των πληροφοριών» και όχι «την ανωτερότητα του προϊόντος».

Επιπλέον, σε όλες τις περιπτώσεις όπου λειτουργεί σύστημα οικολογικής επισήμανσης για ένα εξεταζόμενο προϊόν, μια δραστηριότητα ή μια υπηρεσία (δηλ. όπου υπάρχουν καθορισμένες απαιτήσεις για το κοινωτικό οικολογικό σήμα ή εθνικά συστήματα οικολογικής επισήμανσης) ισχύουν οι ακόλουθες απαιτήσεις:

- Ο οργανισμός και ο επαληθευτής υποχρεούνται να μεριμνήσουν ιδιαίτερα, όπως ορίζεται στις προαναφερθείσες γενικές αρχές και φαίνεται στα παραδείγματα, ώστε να αποφευχθεί η σύγχυση με υφιστάμενο οικολογικό σήμα.
- Οι οργανισμοί και οι επαληθευτές εξετάζουν κριτήρια οικολογικής επισήμανσης που σχετίζονται με το προϊόν όταν ελέγχουν τις πληροφορίες που θα παρασχεθούν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος III, σημείο 3.5, στοιχεία α) έως στ).
- Όλα τα συστήματα οικολογικής επισήμανσης θα εξεταστούν ώστε να είναι συναφή με την αγορά όπου θα χρησιμοποιηθεί το λογότυπο.
- Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η αναφορά σε κριτήρια καθορισμένα για οικολογικά σήματα.

5.2. Παραδείγματα

Τα ακόλουθα παραδείγματα εξηγούν τις αρχές που αναφέρονται στο σημείο 5.1. Σε όλες τις περιπτώσεις όπου σημειώνεται ότι «επιτρέπεται η χρήση» πρέπει να πληρούνται τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III, παράγραφος 3.5, στοιχεία α) έως στ). Στις περιπτώσεις όπου «δεν επιτρέπεται η χρήση» αναφέρεται ποια από τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III, παράγραφος 3.5, παραβιάζονται.

Αριθ.	Παραδείγματα	Κατάσταση
1	Λογότυπο (έκδοση 1) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία «παραχθέν από οργανισμό καταχωρισμένο στο EMAS», στο πλαίσιο διαφήμισης	επιτρέπεται η χρήση
2	Λογότυπο (έκδοση 1 ή 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία «περιβαλλοντικά ανώτερο προϊόν σε σχέση με άλλα»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), β), γ), δ) ε) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
3	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία «Μεταξύ 1996 και 1999 αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας στην παραγωγή αυξημένη κατά 20 %»	επιτρέπεται η χρήση
4	Λογότυπο (έκδοση 1 ή 2) σε φωτογραφία προϊόντος χωρίς περαιτέρω πληροφορίες	δεν επιτρέπεται η χρήση εξαιτίας του κινδύνου σύγχυσης με σήμα προϊόντος
5	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία: «60 % των προμηθευτών μας καταχωρίστηκαν στο EMAS το 1998»	επιτρέπεται η χρήση
6	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία «Διατίθεται ετήσια ενημερωμένη περιβαλλοντική δήλωση στο...»	επιτρέπεται η χρήση
7	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία: «κατανάλωση ενέργειας του προϊόντος μειωμένη κατά 10 % συγκριτικά με το μοντέλο του 1997»	επιτρέπεται η χρήση
8	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από επικυρωμένη δήλωση τράπεζας που εξηγεί την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών πτυχών στα κριτήρια των επενδύσεών της	επιτρέπεται η χρήση
9	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από επικυρωμένη δήλωση σε κατάλογο λιανοπωλητή που απαριθμεί περιβαλλοντικά κριτήρια για τους προμηθευτές του.	επιτρέπεται η χρήση
10	Λογότυπο (έκδοση 2) σε δήλωση καταλόγου λιανοπωλητή που αναφέρει «Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προϊόντων που έχουμε στα ράφια μας έχουν μειωθεί κατά 20 % από το 1998»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων α), β), γ) και ε) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
11	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία «μείωση του θορύβου κατά 10 % σε σύγκριση με το μοντέλο του 1997». Υπάρχει οικολογικό σήμα, το οποίο απαιτεί επίπεδα θορύβου χαμηλότερα από την επίδοση του προϊόντος. Τα κριτήρια του οικολογικού σήματος έχουν ληφθεί υπόψη	επιτρέπεται η χρήση
12	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία για μείωση το 1998 κατά 20 % των διαμαρτυριών για οσμές σε σφαγείο σε σύγκριση με το 1999	επιτρέπεται η χρήση
13	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από την επικυρωμένη πληροφορία πετρελαίου για μείωση του χαρτιού κατά 10 % ανά παραγόμενο τόνο βενζίνης	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των στοιχείων δ) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III
14	Λογότυπο (έκδοση 1 ή 2) δίπλα από τη φωτογραφία ενός μη καταχωρισμένου θέρετρον στον κατάλογο μιας καταχωρισμένης ταξιδιωτικής εταιρείας.	δεν επιτρέπεται η χρήση δεδομένου ότι ο οργανισμός στον οποίο αποδίδεται το λογότυπο (το θέρετρο) δεν είναι καταχωρισμένος
15	Λογότυπο (έκδοση 2) στη σελίδα 2 καταλόγου ταξιδιωτικής εταιρείας που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στον τομέα του βιώσιμου τουρισμού	επιτρέπεται η χρήση
16	Λογότυπο (έκδοση 2) σε διαφήμιση παραγωγού χαρτιού όπου περιέχονται επικυρωμένες πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις για τους προμηθευτές όσον αφορά τη δασική διαχείριση	επιτρέπεται η χρήση
17	Λογότυπο (έκδοση 2) δίπλα από τις επικυρωμένες πληροφορίες που περιέχονται σε περιοδικό αεροσκάφους αεροπορικής εταιρείας	επιτρέπεται η χρήση

Αριθ.	Παραδείγματα	Κατάσταση
18	Λογότυπο (έκδοση 2) σε διαφήμιση για απορροφητικό χαρτί δίπλα από τη δήλωση «Έχουμε επιτύχει ανακύκλωση που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του "Γαλάζιου Άγγελου"»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των απαιτήσεων αυτών των κατευθυντήριων γραμμών (κεφάλαιο 5.1)
19	Λογότυπο (έκδοση 2) σε διαφήμιση για ψυγείο με τον ισχυρισμό ότι «Υπερβαίνουμε κατά 10 % τις απαιτήσεις για το κοινοτικό οικολογικό σήμα»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίασης των απαιτήσεων αυτών των κατευθυντήριων γραμμών (κεφάλαιο 5.1)
20	Λογότυπο (έκδοση 2) σε διαφήμιση για ηλεκτρονικό υπολογιστή που περιέχει εξαρτήματα του προμηθεύουν μη καταχωρισμένες εταιρείες με «Περιβαλλοντικές επιπτώσεις στον κύκλο ζωής μειωμένες υπό το EMAS»	δεν επιτρέπεται η χρήση λόγω παραβίαση των στοιχείων α), β), ε) και στ) του σημείου 3.5 του παραρτήματος III